

Namba (Sensisi)

6

Tau Antalasam edi Liba Faloholoho, Dodoga Enehedi
Namba 6:22-27

²² GUYAU ya libalau Mose lebena iyen,

²³ Elon ma afa nanatuna tatau u falibadi uwen,
“Isalaela em aba faloholohodi mate itete. ‘U
falibadi uwen,

²⁴ “GUYAU ena loholoho lisimiu yai yo i
bobodiyemiu;

²⁵ Nenena i fasina lisimiu yai yo i
fanuwatohatohaemiu;

²⁶ I ita faloholohomiu yo nuwamiu i
fadaumwalidi.

²⁷ Ibe yena hesagu sa fapaisowa Isalaela
dodogadi ai lisidi, yau haba loholoho E feledi.”

13

Kanana sa Tafo Dadai

Namba 13:1-3, 17-21, 25-33

¹ GUYAU ya libalau Mose lisina iyen,

² Sulu safuhudohudo'i luwaga ganahewadi
yai, sulu esega ena tau lau kulukulu u fasinabo
be u fatamalidi ti lau Kanana tanohina,
logenana haba E felemiu, ti tafo dadai.

³ Mose mate Yaubada ena liba ya lau watan, be
suludi hesa - hesa Isalaela ganahewana yai tau

lau kulukulu 12 ya fasinabodi. Yo fede, Palan nu'una pitapitalina yai sa aulaha sa lau Kanana.

¹⁷ Fuyanna Mose ya fatamalidi sa lau Kanana sa tafo dadai, ya falibadi iyen,

Au lidi Negebi Nu'una be au lau nu'u udu'uduhulidi yai.

¹⁸ Tanohina au ita, somo - somohena yo dodogadi amaniya sa miyamiya, sa fuluga, e sa belu, sa ouli e hige'e.

¹⁹ Edi aba miya tanohina somo - somohena? Ya loholoho e ya heyaya? Taon fafaganadi e fafagana gesagesadi yai sa miyamiya?

²⁰ Tanohina somo - somohena? Ya mahula e hige'e? Oyagi amainiya e hige'e? Au anpate adidili be tanohi ni, fuwafuwana haisa au ledima.

Wain uludi adi fuya nanau bwa'ibwa'i, fuyana.

²¹ Yo fede, Diyin Nu'u Pitapitalina yai sa fatubu be Kanana tanohina sa tafo dadai ee-, sa lau Lehobo, Lebo Hamata sadaina yai, Kanana Nu'una duduna tefa saisaina.*

²⁵ Sa tafo dada lahai 40 mulina yai sa fuyo

²⁶ Kadesi nu'una, Palan nu'una pitapitalina be edi tafo dada yai somo sa itadi mate, Mose, Elon yo Isalaela mahudo'idi edi sa liba, yo fuwafuwadi sa abidi hinaga sa fa'itadi.

²⁷ Mose edi fafalibana doha ite:

Wa duimai be 'e lau tanohina 'e kepai mate ya mahula wananaha! Ma! Fuwafuwadi itete.

²⁸ In moho dodoga amainiya sa miyamiya mate, sa adidili wananaha, edi taon sa

* **13:21** Edi aba aulaha yai, na sa lau Lehoho Nu'u ni mate, lofana 400 Kilomita Logena be lahai 40 sa lawen.

la'i wananaha yo ganana ya lofa wananaha. Anaki dodogadi laulauwewedi hinaga amainiya 'e itadi. Kwaludi sa lofa yo tau gigi!†

²⁹ Amaleki dodogadi Negebi yai sa miya; Hiti, Debusi yo Amoli dodogadi nu'u udu'uduhulina yai sa miya na Kanana dodogadi gabogabo sadaina yo Diyodan ho'owana sa miya watan. Sa la'i wananaha.

³⁰ In moho Kelebi edi liba ya anlau tomotomo'i Mose matana yai be sa do'o. Iyen, Tanohi ni, gonowada te lau te abi, ai'eda.

³¹ In moho, tatau ma'ena sa lidi tiyen, Hige gonowada ta fatupadi. Sa fuluga wananaha!

³² Muli yai tau tafo dadaina wasa bwalabwala sa fata'i'ili Isalaela dodogadi ganahewadi yai. Tiyen, Tanohina hige i mahula be haba dodoga mahudo'idi amainiya ibege adi kalahe. Dodogadi sa la'i wananaha.

³³ Anaki wahawahadi 'e itadi mate sa la'i wananaha. Ai nenemai doha kupati, na iti sa itamai doha kupati hinaga.

14

Dodoga Mose yo Elon sa Fatalapilyedi
Namba 14:1-10, 26-35

† **13:28** Anaki dodogadi mate sa tubu taugigi. Wananaha sa la'i.

*Tatau adi asiyala lala'i yo taon ganadi
adi'adidilidi wasadi debana yai, dodoga sa
'wasabu yo sa tan 'wala'walawui.*

¹ I'ipana dodoga mahudo'idi sa
tan 'wala'walawui.*

² Sa fatalapili Mose yo Elon lebedi yai tiyen,
Nahalidi hige ai Idipi e ai nu'u pitapitalina te,
ta pe'i!

³ Sidohana be GUYAU ya laweda tanohi te,
lisina yai? Haba sa wunuida na lalahuda yo
nanatuda, haba sa gelaedi. Ya loholoho moho ibe
te fuyo Idipi.

⁴ Sa fafati'o fuyo'idi tiyen,
Haga tau lau kulukulu ta fasinabo be ta fuyo
Idipi.

⁵ Yo fede, Isalaela nuwanuwadi yai, Mose yo
Elon sa hoba lidi tanohi yai.

⁶ Habahim Nun natuna, Diyesuwa yo
Diyefunehi natuna, Kelebi, tanohi tau tafo dadaina
haisa, edi kaleko sa kamgigidi,

⁷ na sa libalau Isalaela mahudo'idi lebedi tiyen,
Tanohina 'e tafo dadai mate ya loholoho
wananaha.

⁸ Nu'u mahumahula. Na yena GUYAU
nuwana ya loholoho lebeda yai haba ya
foyahida, te lau niya be ai'eda ya feleda.

⁹ Tabu moho GUYAU au mo'a peiyen yo dodoga
tanohina yai ni, au 'wasabuvedi pa'ana haba

* **14:1** Sa tan 'wala'walawui pa'ana tau ita sipo hahaisa wasa heya-
heyayana sa falibadi be sa fa'wasabu'edi.

te lei hafifahitidi. Hige tau bobodiyedi na ita
GUYAU ma'eda be tabu au 'wasabuwedi.

¹⁰ In moho Isalaela mahudo'idi sa oiliba bena
sa lau ume'ehuidi. Makai ma luwaga, GUYAU ya
taumahata lau Isalaela mahudo'idi lebedi Oigogo
Palaina hewana yai, ma namanamalina.

*Yaubada Iye Ena Dodoga Haba ya
Fa'ankamkamnadi
Namba 14:26-35*

*Yaubada Mose ya faliba bena ya timuli bui be ena
dodoga ya foyahidi sa lau nu'u pitapitalina haba
Gabogabo Balebalelemnna Eda'edana sa lau watan.*

²⁶ Habahim GUYAU ya libalau Mose yo Elon
lisidi iyen,

²⁷ Dodoga heyaheyayadi te, edi fatala pili
lebegu yai haga i lofa. E tausi'ololo!

²⁸ Be u falibadi uwe, “GUYAU ya liba iye, Yau E
miya esegahigu! Ginaulidi somo ami libaedi E
atahiyedi, haba E ginauli watanidi ai lebemiu.

²⁹ Safalumamiu emi bolima 20 na ya hasai yo
hesamiu sensisi bukana yai, mahudo'imiu haba
ami pe'i ai nu'u pitapitalina te pa'ana ami
fatala piliyegu.

³⁰ “Tanohi E liba fasunuma'en ai'emiu mate
ibege sai la'i i mahano lau ai lisina. Diyefunehi
natuna, Kelebi yo Nun natuna, Diyesuwa moho
haba sa mahano lau niya.

³¹ Nanatumiu ami libaedi auwe, ‘Ama
waiyunu haba, nanatumai, sa tohaidi.” In moho
hige'e! Haba E lawedi be tanohina ami
'waiyo'o'en, ainiya haba sa miyai.

³² In moho, umi, ai nu'u te haba ami pe'i.

³³ Ami lau afulegu doha waihin lahuna ya lau afulen na ya lau taumoho hesa - hesa lebena. Lisina yai nanatumiu haba sipi tau ita'ita wata ai nu'u pitapitalina te, haba sa ankamkamna bolima 40 yo hiti te dogana ofi'ofina ya pe'i.

³⁴ Tanohi ami tafo dadai lahai 40 lisina yai bena ami ankamkamna bolima 40, emi heyaya debadi yai. Bolima esega mate lahai esega, enehena. Ami fawaiyunugu, logena, kamkamnana haba ami fahoina.

³⁵ “E liba dudulai! Ginaulidi te haba E ginauli watanidi dodoga heyaheyayadi te ai lisidi, safalumadi sa nuwa esega be sa ta'ai mulimuliyegu. Haba sa pe'i ofi ai nu'u pitapitalina te. Yau, GUYAU ha'a E liba.”

20

Ho'owa ya Didima Ume'ehu yai

Namba 20:1-13

¹ Nawalahi bwa'ibwa'ina ganahewana yai, Isalaela dodogadi mahudo'idi sa mahano nu'u pitapitalina hesa yai hesana Diyin, be Kadesi yai sa miya. Amainiya, Miliyam ya pe'i be sa bo'usai.*

² Nu'una yai ni, hige adi ho'owa, be sa fa'oi'esega na Mose yo Elon sa fawaiyunu'idi.

³ Sa fatalapili tiyen,

Fuyanna afa haidamai sa pe'i, GUYAU matana yai, egoba ha'a 'e pe'i! *(Namba 16)*

* **20:1** Diusi edi bolima ai Mati o Epolo ya fatubu.

⁴ Sidohana be ai, GUYAU ena dodoga, wa foyahimai nu'u pitapitalina yai te? Be haba 'e pe'i aite'i ma'emai yosiyosi?

⁵ Amainiya hige ho'owa, yo hige witi, figi e wain e pomaganata. † Sidohana be Idipi yai wa abimai, be wa foyafahimai be wa lawemai nu'u heyaheyayana yai te?

⁶ Mose ma'ena Elon dodoga sa lau afuledi, be sa lau Aba Oi'oigogo Gwa'una luhuluhu launa yai, sa hoba lidi, na GUYAU ena namanamali ya taumahata lebedi yai.

⁷ Habahim, GUYAU ya libalau Mose lisina, iyen,

⁸ Fuya ou'ouli tu'e wa fafapaisowa mate u abi, na um yo Elon, dodoga au fa'oigogo esegahidi. Be ume'ehu la'ila'i ni u faliba dodoga ai matadi. Haba ho'owa ma alu babadana ya didima, be dodoga yo yosiyosi adi sa nom.

⁹ Yo fede, Mose tu'e ya abi, doha ha'a GUYAU ya fatalaha'en.

¹⁰ Mose ma'ena Elon dodoga sa fa'oigogo esegahidima ume'ehu sadaina yai na Mose iyen,

Tau kawayagala, au ata'atahi! Ai ume'ehu te bena ho'owa ami 'e leyama?

¹¹ In moho, GUYAU alinana hige i lau watan be tu'e ya lau hiti'i, be ume'ehu yai ya oitaggu, ma luwaga, yo fede ho'owa ma alu babadana ya didima, be dodoga yo edi yosiyosi sa nom.

† 20:5 pomaganata mate fuwafuwa hesa ya amna yo ya ipu. Na figi mate doha kuhou.

¹² In moho, Mose yo Elon GUYAU ya liba su'uidi iyen,

Hige au sunuma'egu be Isalaela dodogadi matadi yai hige egu gigibwali tabuna au kawawananaha'en. Logena, tanohi ha'a E liba fasunuma bena enehemiu, ibege um Mose u foyahi lawedi ainiya.

¹³ Meliba Ho'owadi‡ yai te amainiya Isalaela dodogadi sa fatalapili lau GUYAU lisina be amainiya GUYAU ena fatabu, dodoga ya fa'itadi. (*Hebelu 3:8*)

Elon ena Fuya Pe'i

Namba 20:23-29

²³ Holai Tu'ana yai, Idom Nu'una sigasigana sadaina yai, GUYAU ya libalau Mose yo Elon lisidi yai iyen,

²⁴ Tanohi ha'a E liba fasunuma bena enehemiu mate Elon ibege i lau niya. Haba ya pe'i pa'ana Meliba nu'una yai tataumiu luwaga egu liba ami mo'a peiyen.

²⁵ Elon ma natuna Eliyesa u foya hasaedi Holai Tu'ana.

²⁶ Na amainiya, Elon ena antalasam lelidi u unufahidi be Natuna Eliyesa u faluhufi. Ai tu'ana haba Elon ya pe'i.

²⁷ GUYAU somo ya libaen mate Mose ya ginauli watan. Holai Tu'ana sa finahe, Isalaela mahudo'idi matadi yai.

²⁸ Tu'a hewana yai, Elon ena leli Mose ya wunufahidi be Eliyesa ya faluhufi. Amainiya,

‡ **20:13** *Melibaaniyona mate fatalapili.*

Elon ya pe'i na Mose ma'ena Eliyesa sa leta fuyo lidi.

²⁹ Fuyana dodoga mahudo'idi, ena pe'i wasana sa atahiyen mate halana sa tan nawalahi esega.

21

Kapa yai, Mose Weso ya Ginauli

Namba 21:4-9

⁴ Habahim Isalaela dodogadi Holai Tu'ana sa lau afulen, na Idom sa gebaen, be Gabogabo Balebalelemnna Eda'edana sa lau watan. Eda'eda yai sa laulau ee-, sa tau si'ololo.*

⁵ Sa fatalapili Yaubada yo Mose lisidi yai tiyen, Idipi yai ami abimai be haba ai nu'u pitapitalina te 'e pe'i! Amaite'i hige kalahe yo ho'owa! Kalahe heyaheyayana te hige ai fanuha.†

⁶ Habahim, GUYAU weso an'anlewadi ya fatamali lawedi ganahewadi yai be dodoga sa annalinidi be boludi sa pe'i.

⁷ Habahim dodoga sa laoma Mose lisina na tiyen,

Heyaheyaya 'e ginauli. 'E fatalapili GUYAU lisina yai yo um lisim yai. GUYAU ai lisina ema u an'eta be weso te i abifahidi.

Yo fede Mose dodoga enehedi ya lau'u'ula.

⁸ GUYAU Mose ya faliba iyen,

Weso, ai kapa u ginauli be ai duhu duduna u oi fapatu lawen be u bono. Na yena sai la'i weso

* **21:4** Beyabeyana Iyakobo godena Esau mate, Idom tanohina ya abi, enehena. † **21:5** Kalahena sa kawa heyaheyaya'en mate *mena*.

ya nali gonowana ya ita'ita hasa weso kapa yai
ni ya ita, haba ya loholoho. (*Diyon 3:14-16*)

⁹ Yo fede Yaubada somo ya libaen mate Mose ya
lau watan be weso ya ginauli kapa yai.

Logena, safalumadi weso sa annalinidi na
weso kapa yai ni sa ita, mate sa loholoho.

*Isalaela Dodogadi sa Lau Mowabi Nu'una.
Namba 21:10-13*

¹⁰ Isalaela sa aulaha boda be Oboto nu'una yai
palai sa pei hitinidi.

¹¹ Habahim, Oboto yai sa aulaha boda, be palai
sa pei hitinidi nu'u pitapitalina yai, Iye-Abalim
nu'una yai, Mowabi tefa saisaina yai.

¹² Amainiya sa lau Seledi Gonna yai palai sa
pei hitinidi.

¹³ Muliyai, sa aulaha boda sa lau Alanon
Ho'owana tefana, nu'u pitapitalina yai. Amoli
dodogadi adi sigasiga sadaina yai palai sa
pei hitinidi.

*Kin Sihon yo Kin Oga sa Lei hafihafitidi
Namba 21:21-25, 31-35*

²¹ Isalaela dodogadi wasa tau lawendi sa
fatamali lawedi Amoli edi Kin hesana Sihon lisina,
na tiyen,

²² U laliyemai be em tanohi yai ai bayawa.
Ibege ai lau em wain gabudi yai yo em gabu
hahaisa yai yo ibege am ho'owa ai puludi ai
nom. Kin ena Eda'eda moho haba 'e lau watan
ee-, em nu'u 'e famuli.‡

‡ **21:22** Beyabeyana Kin ena Eda'eda mate eda'eda loholohona
wananahana, na edi nu'u ya bayawai.

²³ In moho, Kin Sihon hige i fanuha bena ena ai tanohi ti lau. Be ena dodoga ya fa'oi esegahidi na sa lau Dahasa taonna, nu'una pitapitalina yai, Isalaela sa hiyalaidi.

²⁴ In moho, Isalaela, Kin Sihon ma'ena dodoga mahudo'idi sa lei hafihafitidi be boludi sa pe'i, na ena tanohi sa abi. Alanon Ho'owana yai ya lidi ee-, Daboki Ho'owana, Amon dodogadi adi sigasiga yai, pa'ana Amon dodogadi edi tanohi sigasigana sa gana buluhi komakomani'i be Isalaela hige gonowana ti lau niya.

²⁵ Amoli edi taon Hesibon yo nu'u hahaisa sa miya fata'i'ili mate Isalaela sa abidi be sa gogoidi.

³¹ Logena Isalaela, Amoli edi tanohi yai sa miya.

³² Mose, tau ita sipo ya fatamalidi sa lau Dasa nu'una mulina yai. Isalaela, Dasa taonna yo nu'u hahaisa sadaina yai sa lei hafihafitidi be Amoli dodogadi amainiya sa miyamiya sa lau we'aidi.

³³ Habahim sa timuli bui, eda'eda ya lau Basan sa lau watan na Basan edi Kin, Oga, ma'ena ena tau hiyala mahudo'idi sa kalamahano be adi waiyunu sa tulufi lawedi Edelei nu'una yai.

³⁴ GUYAU ya libalau Mose lisina iyen,

Tabu u 'wasabuwen! In yo ena dodoga mahudo'idi yo ena tanohi, E tole afuledi lisim yai: Amoli ena Kin, Sihon, Hesibon nu'una ya ita watan na somo ha'a ami ginauli lisina yai mate, laulauna gonogonowana au ginauli Kin Oga ai lisina hinaga. *(Namba 21:25)*

³⁵ Yo fede, Isalaela dodogadi, Kin Oga yo nanatuna tatau yo ena nu'u dodogadi mahudo'idi

sa wunuidi. Hige sai la'i i mwahumwahuli.
Habahim, tanohi wa sa abi, ai'edi.

22

*Balaki Wasa Tau Lawendi ya Fatamali Lawedi Balam
lisina*

Namba 22:1-14

¹ Habahim Isalaela sa aulaha sa lau Mowabi
Gonna be palai sa pei hitinidi Diyodan Ho'owana
sadaina yai. Na Diyeliko taonna mate ho'owa ni
tefana yai.

² Na, Isalaela somo sa ginauli Amoli lebedi yai
mate Dipo natuna Kin Balaki ya ita.

³ Isalaela sa ouli wananaha be Mowabi dodogadi
sa 'wasabu heyaya!

⁴ Yo fede Mowabi dodogadi Midiyan babadadi
sa falibadi tiyen,

Baiwa te, haba ginauli mahudo'ina sadaida
yai sa faheyaya, doha bulumakau hawahawa
sa an fa'ofidi.*

Fuyanna yai Dipo natuna Balaki mate Mowabi
edi kin.

⁵ Wasa tau lawendi ya fatamali lawedi Beyo
natuna Balam lisina. Sa lau ee-, sa mahano Ifeleti
Ho'owana sadaina yai ena nu'u wananahana
Peto yai. Sa faliba tiyen,

Sulu hesa Idipi yai ya laoma. Ya
tadada heyahayaya be nu'u sadaigu yai sa
miya fafamohafu.

* **22:4** Gonogonowana doha pampam kanuwa lugudi sa an fa'ofidi
na kanuwa sa hohoya.

⁶ Aho te, u laoma be dodoga te u kaumananaedi pa'ana sa adidili wananaha. Yena doha ite wa ginauli, nuwana yau gonowana haba E lei hafihafitidi, be E we'aidi. Logena, E siba mate safalumadi wa liba faloholohodi mate, wananaha haba loholoho sa lobahi na safalumadi wa kaumananaedi mate haba heyaya sa fahoina.

⁷ Habahim Mowabi yo Midiyan babadadi mate Balam ena kaumanana maisa sa abi be sa lawen lisina. Fuyanna sa mahano, somo Balaki ya falibadi, mate sa faliba.

⁸ Balam ya falibadi iyen,

I'ipa te aite'i au eno. Na bobon GUYAU ena bui somo ya felegu, haba E falibamiu.

Be, Mowabi babadadi ma'edi Balam sa miya.

⁹ Yaubada ya laoma Balam lisina be ya fati'oi iyen,

Tatau lisim yai te, safaluma?†

¹⁰ Balam, Yaubada alinana ya bui iyen,

Dipo natuna Balaki. In mate Mowabi edi Kin na wasa te ya fatamaliyama:

¹¹ Sulu hesa Idipi yai ya laoma, mate sa tadada heyahayaya, be nu'u sa lau fafamohafu. Aho u laoma be dodoga te lisigu yai u kaumananaedi. Kaumanana ni lisina yai nuwana haba E lei hafihafitidi be E we'aidi.

¹² In moho Yaubada ya libalau Balam lisina iyen,

† **22:9** Yaubada ena laolaoma hige ta siba, nuwana eno suwai yai.

Tabu ma afa haidam au lau! Tabu Isalaela
dodogadi u kaumananaedi pa'ana egu
loholoho ha'a E feledi.

¹³ Hwalahwalalana, Balam ya obiyo. Babada,
Balaki ya duidima wa ya falibadi iyen,
Au fuyo emi nu'u pa'ana GUYAU ya
laugagayo'egu be ibege yau ma'emiu ta lau.

¹⁴ Na Mowabi babadadi sa fuyo Balaki lisina be
tiyen,

Balam ya waiyo'o wananaha, be hige ma'emai
ai laoma.

*Habahim Balaki dodoga sonosonogadi ya
fatamalidi, be sa lau Balam lebena. Ya liba, mate,
in haba ainauya la'ila'i Balam ya felen yena ya
laoma Isalaela dodogadi ya kaumananaedi.
Atabahim Yaubada Balam ya laliyen be ma
afa haidana tatau lala'i sa lau Balaki lisina. In moho
Yaubada somo ya faliba, bena ya ginauli watan.
Balam ya gado moni, logena GUYAU ya laliyen.*

Balam yo ena Donki

Namba 22:21-35

²¹ Yo fede hwalahwalala Balam ya obiyo be ena
aba ta'ai donki taulina yai ya abi nonohai.
Habahim ma'ena Mowabi babadadi sa lau Balaki
lebena.

²² Fuyanna ya lau mate Yaubada ya
manabala heyahayaya be ena aba lau GUYAU ena
anelu ya obiyo bulubuluhi. Balam ena donki yai ya
awa na sa laulau ma'ena ena tau paisowa
luwaga.

²³ Na donki ya ita'ita lau be GUYAU ena anelu ya
ita ma baibainetina ya obi'obiyo eda'eda yai, be

donki ya timuli bui be ya lau gabu ganahewana.
Yo fede, Balam ya talai be bena ya fafuyoyama
eda'eda.

²⁴ Habahim GUYAU ena anelu ya sigilau wain
gabudi luwaga ume'ehu yai sa katandi ati'atipudi
yai, somo yai eda'eda ena aba mwakoko yai be ya
obiyo.

²⁵ Fuyanna donki GUYAU ena anelu ya ita mate
ya sigilau gana sadaina yai be Balam ahe
laulauna ya eli hafiti gana yai be Balam, donki ya
tala bodai.

²⁶ Habahim anelu begana ya sigilau be somo
yai solasola ya mwatiti heyaya, amainiya ya
obiyo fuyo. Hige gonowana bena i timuli bui ai
sibana e ai seulina.

²⁷ Fuyana donki anelu ya ita mate ya hoba
tanohi yai na Balam mate hewana yai. Yo fede
manana ya bala be ena tu'e yai ya talai.

²⁸ Habahim GUYAU ena gigibwali yai donki ya
libalau Balam lisina iyen,

Somo E ginauli lebem yai be ma faihona wa
talaigu?

²⁹ Balam donki ena bui ya felen iyen,
Em abi'abigu doha yau yauyaule! Ibe baineti
nimagu yai aho te E wunuim.

³⁰ Donki wa Balam ya faliba iyen,
Yau em donki! Fuya ou'ouli wa awa'awaigu
ee-, aho ite. Hige doha ite egu abi'abim
beyabeyana!

Balam iyen,
I'i-, Hige'e!

³¹ Habahim GUYAU Balam matana ya falaladi be anelu ya ita ya obi'obiyo ma baibainetina eda'eda yai, yo fede, makai, ma luwaga! Na ya hoba lidi tanohi yai.

³² Na GUYAU ena anelu Balam ya faliba iyen, Sidohana be em donki wa talai ma faihona? Am lali wa lawelawen te E ita faheyaya be E laoma bena em eda'eda E naha buluhi.‡

³³ Donki ya itagu be ya gebaegu ma faihona. Ibe hige'e, nuwana aho te ha'a ya wunuim na donki moho haba E biya afulen.

³⁴ Alinana Balam ya bui iyen, Heyaya E ginauli! Hige ya siba mate, um eda'eda yai wa naha buluhigu. Yena nuwam hige i loholoho haba E fuyo.

³⁵ Anelu, Balam ya faliba iyen, Dodoga te ma afa haidam au lau. In moho somo E libaen lisim yai moho bena wa libaen.

Habahim Balam ma afa haidana sa lau.
Balam yo Balaki antalasam sa ginauli ma faihona be bena Balam Isalaela dodogadi ya kaumananaedi. In moho fuya hesa - fuya hesa Balam hige gonowana Isalaela i kaumananaedi. In mate Yaubada sidohana Isalaela ena faloholohodi moho, gonowana ya libalibaen. Balam Isalaela wasadi Yaubada lisina yai ya abi, be ya libalibaen ma fati. Peina 23 yai mate fuya fafaluwagana Balam ya libaen.

‡ **22:32** Hebelu alinadi yai lausoisoina te fuwana hige i mahata.

23

Balam ya Liba Peloweta Fafa Luwagana

Namba 23:18-24

¹⁸ Habahim Balam wasa te ya libaen:

Dipo natuna Balaki u obiyo!

Be somo haba E libaen, u atahi.

¹⁹ Yaubada hige i laulau bwalabwala doha ita dodoga;

Yaubada hige nuwana i buibui'i doha ita.

Somo ya liba fasunuma mate ya ginauli watan.

Ya liba mohu na ginauli sa tubu.

²⁰ Yaubada ya falibagu bena Isalaela E liba faloholohodi.

Yena GUYAU ha'a ya liba faloholohodi,

Yau hige gonowana ya bui be ya liba faheyayadi.

²¹ Fuya matada yai Iyakobo laulauwewena, Isalaela, ibege heyahayaya e pilipili ti fahoinadi.

GUYAU edi Yaubada mate, ma'edi.

Na sa yoga famahata mate, In edi Kin.

²² Yaubada, Idipi yai ya auledima.

Be ena adidili doha bulumakau tamo'ana yekoyekona.*

²³ Isalaela ibege ti kaumananaedi

yo ibege ayahan ti gwalidi yo kalawan ti kalawanidi.

Aho te dodoga haba tiyen,

Yaubada somo ya ginauli,

Isalaela enehedi, hola au ita!†

* **23:22** Aniyona mate: enehedi ya tonagalagala.

† **23:23**

Iyakobo hesana hesa Yaubada ya tole mate Isalaela.

24 Isalaela doha laiyon manamanabalana.‡
Hige gonowana i anyawasi ee-, ana ban ya an,
yo 'wasinana ya nom.

24

*Habahim, Balam Yaubada ena wasa ya libaen
fafatina.*

Balam ya Liba Peloweta Fafatina.

Namba 24:17-19

Balam ya liba boda iyen,

17 Kin hesa haba ya laoma, hige ya ita,
yo hige sadaigu yai.

Kipwala haba Isalaela Nu'una yai ya kepama,

Kin ma tu'etu'ena haba ai Isalaela ya

obiyoma.

(Hebelu 1:8; Liba Famahata

19:15)

In haba Mowabi dodogadi yo Seti dodogadi

kulukuludi ya futu gisigisidi.*

18 Ana waiyunu, Idom haba ya lei hafihafitidi.

Yo Seya adi waiyunu haba ya lei hafihafitidi

hinaga.

Be edi tanohi ya abidi,

na Isalaela dodogadi haba sa

adidili wananaha.

19 Iyakobo ena ai sulu haba tanuwaga hesa

ya ita wata.

Be tau mwahuli sa miyamiya taondi yai, ya

faheyayadi. †

‡ 23:24 *(Samsi 17:12)* Ami waiyunu mate, doha laiyon
guluguliyamna. * 24:17 Uli'uli haisa tiyen, *kulukuludi ya*

futu gisigisidi na haisa tiyen sa faheyayadi. † 24:19 Hebelu alinadi
yai me'ir aniyona luwaga: *hesa mate taonna yai na hesa mate nu'u*
hesana Ir yai.

25

Mowabi, Isalaela sa Bwalabwalaidi *Namba 25:1-13*

¹ Fuyanna Isalaela dodogadi, Akasiya nu'una yai sa miyamiya tatau ma'edi Mowabi wawahindi bena sa eno bili.*

² Wawahin te Isalaela tataudi sa yogaidi be antalasam sa lau ginauli edi yaubada bwalabwaladi lisidi yai be ma afa haidadi sa kalahe, na edi yaubada bwalabwala sa fadebasaedi.

³ Yo fede, Isalaela sa falau esegahi lawedi Mowabi dodogadi lisidi yai be edi yaubada bwalabwalana hesana Ba'ala-Peo sa fadebasae. Be GUYAU ya manabala wananaha lisidi yai.†

⁴ Habahim GUYAU, Mose ya faliba iyen,

Dodoga tau foyafoyahidi kawakawa yagaladi u abidima u wunuidi be mahata tautau yai u toledi ai matagu, haba Yau egu manabala Isalaela lebedi yai E nuwatuhu afuledi.

⁵ Mose Isalaela edi tau lau fakasa ya falibadi, iyen,

Umi hesa - hesa emi tatau safalumadi sa falau esegahidi Ba'ala-Peo lisina yai mate au wunuidi.

⁶ Lahaina yai Mose yo dodoga mahudo'idi Aba Fadebasaena Gwa'una luhuluhu launa yai sa tantan. Yo fede Isalaela taumohona hesa,

* **25:1** Akasiya hesana hesa mate *Sitim Hebelu alinadi yai. Na Akasiya mate oyagi lohohona hinaga.* † **25:3** Au ita lau Namba 25:8-9.

Midiyan waihinna ya foyahi leyama ana boga edi gwa'u yai sa ita.

⁷ Fuyana tau antalasam Elon natuna Eliyesa natuna Finiyasi mate laulau te ya ita be oigogo ya lau afulen, na ya lau alahiya ya abi.

⁸ Habahim taumohona ya lau watan ya lau ena gwa'u ganahewana yai, be ya difa dagi, be waihin ya gwali esegahi. Yo fede, iwala heyaheyayana Isalaela lisidi yai wa, ya fatautau.

⁹ In moho dodoga ou'oulidi 24,000 ha'a sa pe'i.

¹⁰ Na GUYAU, Mose ya faliba iyen,

¹¹ Ibege ya manabala fuyo!

Finiyasi laulau somo ya ginauli mate yau ha'a egu nuwanuwatuhu doha. In ibege i ita afuledi be yaubada hahaisa ti fafadebasaedi; Yau moho emi Yaubada haba ami fadebasaegu. Logena, egu manabala in ya fatuwa funuhi, be Isalaela hige ya faheyayadi.

¹² Finiyasi u faliba mate in lisina yai egu miya daumwali yalina E ginauli.

¹³ Haba yau yo Finiyasi yali 'e ginauli be laulauwewena haba antalasam paisowana sa ginauli lau ee-, hige anadan pa'ana hige i ita afuledi, be yaubada hahaisa ti famuli watandi. Ena fanuha bena yau moho edi Yaubada be ena laulau ni debana yai haba dodoga edi heyaya E nuwa afuledi.

27

Diyesuwa, Mose ya Lau Fadamaha.

Namba 27:18-23

¹⁸ Habahim GUYAU Mose ya faliba iyen,

Yaluwagu mate Nun natuna Diyesuwa lisina yai. U leyama be nimam u tole hasaen ai boluboluna.

¹⁹ Diyesuwa u lawen be i obiyo tau antalasang, Eliyesa yo dodoga mahudo'idi ai matadi, na u liba famahata mate haba ya falau damahim be dodoga ya foyahidi. (*Diutelonomi 34; Diyesuwa 1*)

²⁰ Em gigibwali Diyesuwa u felen, be haba Isalaela dodogadi ena liba sa lau watan.

²¹ Diyesuwa haba tau antalasang, Eliyesa ai matana ya obiyo, na yena GUYAU ena nuwatuhu hige i mahata, haba, Ulim ya fapaisowa be GUYAU ena nuwatuhu ya yo'oi. Ibe Yaubada iyen, au lau, mate Isalaela dodogadi mahudo'idi ma'edi Diyesuwa haba sa lau sa hiyala. Na ibe iye, au fuyo, mate haba sa fuyo.* (*Au'aulaha 28:29-30; Diyesuwa 7:16-18; Paisowa 1:26*)

²² Yo fede GUYAU somo Mose ya faliba mate Mose ya ginauli watan. Diyesuwa ya leyama be ya fa'obiyo tau antalasang Eliyesa yo Isalaela dodogadi mahudo'idi matadi yai.

²³ Mose, Diyesuwa ya fasinabo bena falau fadamahina; nimana ya tole lawedi hewana yai, be haba in dodoga tau foyahidi, doha ha'a GUYAU, Mose ya faliba.

* **27:21** Bukadi yai te ita hinaga sidohana Yaubada ena nuwatuhu sa yo'o be sa lobahi, *ulim* mate ginauli kikeluka tau antalasang gabagabana aba fapasana yai sa ota'ota.

33

Yaubada, Diyodan Gayogayona yai Mose ya Fatalaha.

Namba 33:50-56

⁵⁰ Mowabi Gonna yai Diyodan Ho'owana sadaina yai na Diyeliko mate tefa yai, amainiya GUYAU, Mose ya faliba iyen,

⁵¹ Isalaela dodogadi u fatalahadi doha ite:
Yena Diyodan ami gayo dohe ami lau Kanana Nu'una,

⁵² dodoga amainiya sa miyamiya bena ami falakodi. Edi oitau ume'ehu yai yo powati yai sa ginaulidi, yo edi aba fafadebasae mahudo'idi au lau kwayaidi.

⁵³ Edi nu'u ha'a E felemiu, au abi be ainiya au gogo.

⁵⁴ Pelei yai, tanohi au daili, sulu hesa - hesa la'ina yai. Boga la'ila'i edi tefa la'ila'i na boga kiukiu edi tefa kiukiu.

⁵⁵ Yena dodoga nu'u yai ni sa miyamiya hige au we'adi, safalumadi ami famiyadi haba sa famala doha mu'ali matamiu ganahewadi yai e nulinulidi lisilisimiu yai. Iti haba sa fapilipilimiu ai tanohina ni.

⁵⁶ Yena hige au we'aidi, haba somo ha'a E nuwatuhui bena E ginauli ai lisidi, haba E ginauli ai lisimiu.

35

Aba Gela Taondi
Namba 35:9-13

⁹ Habahim GUYAU Mose ya faliba, iyen,

¹⁰ Bena Isalaela wa falibadi uwen,
“Fuyana Diyodan Ho'owana ami gayo dohe,
be ami lau Kanana nu'una,

¹¹ Aba Gela Taondi haisa au abi nonohaidi be
yena sai la'i doga hesa ya tala gaibui be ya pe'i
mate, i gela i lau ainiya i alasimo.*

¹² Aba Gela Taondi ni haba ya famala ena
aba alasimo, be doga pe'ipe'ina ni, ana boga tabu
ana gum ti abi. Tau aiyunu haba gonowana ya
miya ee-, lau fatala fuyana.

¹³ Aba Gela Taondi ni haba ya famala ena
aba alasimo, be doga pe'ipe'ina, ni, ana boga tabu
ana gum ti abi. Tau aiyunu haba gonowana ya
miya ee-, lau fatala fuyana.”

* **35:11** Ai taon ni haba ya mwahuli. Ibege i pe'i. (*Au'aulaha*
21:12-13)

Buka Tabuna Tefadi
Mark, Acts, and selected excerpts of the Old
Testament in the Buhutu language of Papua New
Guinea

Buk Baibel long tokples Buhutu long Niugini

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buhutu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 12 Dec 2025

b1271b11-d020-530e-9a26-058206609fc0